

RAPORT

Trafność sondaży przed wyborami samorządowymi 2018

METODOLOGIA

Przed wyborami samorządowymi w mediach opublikowanych zostało wiele badań i sondaży, których zadaniem było zbadanie preferencji wyborczych mieszkańców danego miasta. Różne firmy, różne metodologie i najczęściej różne wyniki powodują, że ta metoda przewidywania wydarzeń politycznych traci czasem na wiarygodności.

Tworząc sprawdzamysondaze.pl postawiliśmy sobie za cel to, by media, komentatorzy oraz opinia publiczna mogli w prosty sposób zweryfikować dane z sondaży z rzeczywistym wynikiem wyborów. W ten sposób można wskazać, które badania trafnie wskazały wynik wyborów, a które się najbardziej pomyliły.

Tworząc sprawdzamysondaze.pl zależało nam na prostocie metody porównywania badań, tak by strona stała się przyjaznym narzędziem dla każdego zainteresowanego.

W przypadku każdego badania sprawdzony został:

- błąd – czyli różnica wyrażona w punktach procentowych pomiędzy poparciem z sondażu a faktycznym wynikiem konkretnego kandydata opublikowanym przez Państwową Komisję Wyborczą,
- błąd łączny – czyli suma błędów wszystkich kandydatów uwzględnionych w sondażu.

Na stronie sprawdzamysondaze.pl zamieściliśmy 95 sondaży z okresu ostatnich 3 tygodni przed wyborami 21 października. Uwzględniliśmy jedynie sondaże, które zostały opublikowane i udostępnione opinii publicznej. Każde badanie [jeśli zawierało takie informacje] zostało umieszczone na stronie wraz z terminem badania, próbą badawczą, zastosowaną metodą badawczą oraz ze źródłem publikacji.

Wszystkie badania zostały umieszczone na stronie w formie nieuwzględniającej wyborców niezdecydowanych oraz odmów odpowiedzi. W przypadku publikowania badań z podaniem tych dwóch danych zostały one rozdzielone proporcjonalnie tak, by każde badanie sumowało się do 100%, jak ma to miejsce w przypadku wyników publikowanych przez Państwową Komisję Wyborczą.

Powstały dzięki temu ranking jest więc uszeregowaniem sondaży z każdego miasta w kolejności od tego z najmniejszym błędem łącznym, aż do tego, w którym błąd był najwyższy. Inaczej oznaczyliśmy sondaże wyborcze a inaczej prognozy, które publikowały media. W ten sposób można się przekonać, które firmy badawcze najtrafniej wskazały wynik wyborów prezydenckich w miastach.

PARTNERZY PROJEKTU

SPRAWDZAMYSONDAZE.PL

Wydział Nauk Politycznych
i Dziennikarstwa

dr Szymon Ossowski

Wydział Nauk Politycznych
i Dziennikarstwa UAM

Rola sondaży i badań opinii publicznej jest we współczesnej demokracji trudna do przecenienia. Niektórzy nazywają sondaże „piątą władzą”, inni mówią nawet o „demokracji sondażowej”. I choć w określeniach tych jest pewna przesada, to nie ma wątpliwości, że wraz z rozwojem marketingu politycznego rola badań opinii publicznej systematycznie rośnie. Wszystkie podmioty komunikowania politycznego korzystają z wyników sondaży – politycy, media i wyborcy. Dlatego też największym wyzwaniem jest ocena ich wiarygodności i trafności. Niniejszy raport jest próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, które sondaże i prognozy najtrafniej przewidziały wyniki wyborów samorządowych w 2018 roku. Jest cenną wskazówką dla wszystkich, którzy w przyszłości z podobnych badań będą korzystać. Zwraca bowiem uwagę na kluczowe dla powodzenia sondaży kwestie - wielkość próby oraz metodę prowadzenia badań. Nie tylko z tych względów wydaje się być więc lekturą obowiązkową dla osób korzystających z sondaży – zarówno dla polityków i dziennikarzy zamawiających i publikujących sondaże oraz komentujących ich wyniki, jak i dla wyborców sugerujących się często wynikami sondaży w procesie podejmowania swoich decyzji wyborczych.

Małgorzata Kilian

Redaktor Naczelna
lokalnapolityka.pl

Sondaże wyborcze odgrywają ogromną rolę w debacie publicznej, dlatego przed wyborami samorządowymi 2018 stworzyliśmy projekt sprawdzamysondaze.pl. Naszym celem było stworzenie narzędzia, dzięki któremu media, komentatorzy oraz opinia publiczna mogli w prosty sposób weryfikować sondaże z rzeczywistym wynikiem wyborów. Zależało nam na zwiększaniu wiarygodności badań i rozpoczęciu dyskusji na temat jakości badań i ich wpływu na opinię publiczną. Istotne jest także pokazanie, że badania odgrywają ważną rolę również na poziomie polityki samorządowej. Prezydenci i Burmistrzowie miast chcąc poznać opinie swoich mieszkańców, mogą się przekonać, że wybierając odpowiednią firmę badawczą, mogą poznać realne problemy i potrzeby mieszkańców.

SPIS TREŚCI

METODOLOGIA	2
NAJBARDZIEJ DOKŁADNE SONDAŻE WYBORCZE	3
NAJMNIEJ DOKŁADNE SONDAŻE WYBORCZE	4
WYNIKI SONDAŻY PRZED WYBORAMI SAMORZĄDOWYMI W MIASTACH, GDZIE PRZEPROWADZONO MINIMUM 3 SONDAŻE	
WARSZAWA	7
KRAKÓW	8
ŁÓDŹ	9
WROCŁAW	10
KIELCE	11
GDAŃSK	12
POZNAŃ	13
SZCZECIN	14
CZĘSTOCHOWA	15
KATOWICE	16
BIAŁYSTOK	17
OLSZTYN	18
NOWY SĄCZ	19
LUBLIN	20
SŁUPSK	21
BIELSKO-BIAŁA	22
SONDAŻE Z POZOSTAŁYCH MIAST OPUBLIKOWANYCH NA SPRAWDZAMYSONDAZE.PL	23
WNIOSKI	24
ŚREDNIA BŁĘDU FIRM BADAWCZYCH W WYBORACH SAMORZĄDOWYCH	25
METODY PRZEPROWADZONYCH BADAŃ	26
PRÓBA BADAWCZA	26

NAJBARDZIEJ DOKŁADNE SONDAŻE WYBORCZE

(błąd łączny poniżej 10 p.p.)

MIJESCE	SONDAŻOWNIA	MIASTO	TYP BADANIA	BŁĄD ŁĄCZNY (p.p.)	DATA	WIELKOŚĆ PRÓBY	METODA	FREKWENCJA (w %)
1.	 ibris <small>instytut badań rynkowych i opinionowych</small>	Kraków	Sondaż	4,05	13.10.2018	1100	CATI	62,60
2.	 MillwardBrown	Kraków	Sondaż	6,49	06-12.10.2018	1003	CATI	84,00
3.	 ibs <small>INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH</small>	Szczecin	Sondaż	6,92	17.10.2018	512	CATI	60,74
4.	 MillwardBrown	Wrocław	Sondaż	7,25	06-13.10.2018	1007	CATI	Brak danych
5.	 ibs <small>INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH</small>	Słupsk	Sondaż	7,97	9-10.10.2018	500	CATI	59,80
6.	 INDICATOR <small>CENTRUM BADAŃ MARKETINGOWYCH</small>	Kraków	Sondaż	8,31	Brak danych	Brak danych	CATI	Brak danych
7.	 MillwardBrown	Gdańsk	Sondaż	8,40	06-12.10.2018	1005	CATI	Brak danych
8.	 ibs <small>INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH</small>	Lublin	Prognoza	9,65	05.10.2018	504	CATI	58,27
9.	 estymator <small>badania rynku i opinii</small>	Kraków	Sondaż	9,97	11-13.10.2018	1006	CATI	Brak danych

Najbardziej dokładne sondaże wyborcze to te badania, których błąd łączny nie przekroczył 10 p.p. W niemal stu badaniach z 26 miast zgromadzonych na sprawdzamysondaze.pl tylko 9 z nich może pochwalić się tak niewielkim błędem pomiaru.

Najdokładniejszym badaniem w całym zestawieniu jest to przeprowadzone 13 października przez IBRiS w Krakowie. Łączny błąd sondażu przeprowadzonego na próbie 1100 osób wyniósł 4,05 p.p. Na drugim miejscu uplasowało się również badanie z Krakowa przeprowadzone przez Kantar Millward Brown w dniach 6-12 października. Badanie przeprowadzone na próbie 1003 osób uzyskało łączny błąd 6,49 p.p. Na podium znalazło się również badanie Instytutu Badań Samorządowych ze Szczecina, które zostało przeprowadzone 17 października. Łączny błąd badania wyniósł 6,92 p.p., przy próbie 512 respondentów. W zestawieniu 11 badań, których błąd łączny nie przekraczał 10 p.p., znalazły się 3 badania Kantar Millward Brown (każde na próbie 1000 osób), 3 badania Instytutu Badań Samorządowych (każde na próbie 500 osób), oraz po jednym badaniu: IBRiS, CBM Indicator oraz Estymator.

Najmniej dokładne sondaże wyborcze (błąd łączny powyżej 30 p.p.)

MIĘJSCE	SONDAŻOWNIA	MIASTO	TYP BADANIA	BŁĄD ŁĄCZNY (p.p.)	DATA	WIELKOŚĆ PRÓBY	METODA	FREKWENCJA (w %)
1.	 DOBRA OPINIA	Opole	Sondaż	56,90	15-16.10.2018	990	F2F	Brak danych
2.	 SILESION	Bielsko Biała	Sondaż	53,66	13-15.09.2018	383	F2F	Brak danych
3.	 DOBRA OPINIA	Sosnowiec	Sondaż	52,23	12-14.10.2018	200	F2F	Brak danych
4.	 DOBRA OPINIA	Bydgoszcz	Sondaż	46,28	15-17.10.2018	300	F2F	Brak danych
5.	 WYDZIAŁ NAUK POLITYCZNYCH I DZIENNIKARSTWA	Szczecin	Sondaż	43,46	Brak danych	714	Brak danych	75,00
6.	 IBRIS	Gorzów Wielkopolski	Sondaż	43,26	07.10.2018	1000	CATI	50,40
7.	 DOBRA OPINIA	Częstochowa	Sondaż	43,00	12-14.10.2018	200	F2F	Brak danych
8.	 SOMA	Toruń	Sondaż	40,90	28.09-08.10.2018	800	Brak danych	Brak danych
9.	 IBRIS	Opole	Sondaż	39,56	Brak danych	1000	CATI	Brak danych
10.	 SILESION	Katowice	Sondaż	37,79	11-13.10.2018	597	PAPI	Brak danych
11.	 DOBRA OPINIA	Włocławek	Sondaż	37,28	12-16.10.2018	200	F2F	Brak danych
12.	 DOBRA OPINIA	Warszawa	Sondaż	35,91	13-15.10.2018	-	F2F	Brak danych
13.	 DOBRA OPINIA	Gdynia	Sondaż	35,70	15-18.10.2018	500	F2F	Brak danych
14.	 ESTYMATO badania rynku i opinii	Warszawa	Sondaż	33,99	11-13.10.2018	1024	CATI	Brak danych
15.	 POPULI BADANIA OPINII PUBLICZNEJ	Wrocław	Sondaż	32,27	17-18.10.2018	1066	CATI	Brak danych
16.	 DOBRA OPINIA	Gdańsk	Sondaż	30,60	15-18.10.2018	1000	F2F	Brak danych
17.	 INDICATOR CENTRUM BADAŃ MARKETINGOWYCH	Warszawa	Sondaż	30,47	Brak danych	Brak danych	CATI	Brak danych
18.	 DOBRA OPINIA	Nowy Sącz	Sondaż	30,16	13 i 16.10.2018	400	F2F	Brak danych

Aż 18 sondaży przeprowadzonych w miastach przed wyborami samorządowymi miało błąd łączny 30 p.p. lub więcej w porównaniu z wynikami wyborów podanymi przez PKW.

Najmniej dokładnym badaniem okazał się sondaż Ośrodka Badawczego Dobra Opinia w Opolu. W badaniu przeprowadzonym metodą wywiadów bezpośrednich [F2F] błąd łączny wyniósł 56,90 p.p. Na drugim miejscu uplasowało się badanie dla portalu Silesion z Bielska-Białej z błędem łącznym 53,66 p.p., a trzecie miejsce zajął sondaż Ośrodka Badawczego Dobra Opinia z Sosnowca (błąd łączny: 52,23 p.p.). Wśród 18 najmniej dokładnych badań 9 zostało zrealizowanych przez Ośrodek Badawczy Dobra Opinia na zlecenie Polska Press Grupa. Po dwa badania przypadły IBRIS oraz portalowi Silesion, a po jednym badaniu w zestawieniu zostało wykonanych przez: Soma, Populi, CBM Indicator, WSH TWP oraz Estymator.

WARSZAWA

W Warszawie przed I turą wyborów samorządowych przeprowadzono 6 sondaży i 1 prognozę. Najbardziej trafnym badaniem okazało się to zrealizowane przez Instytut Badań Samorządowych (IBS) 19 października dla Radia Zet. IBS, jako jedyna firma badawcza, prawidłowo wskazał zwycięstwo Rafała Trzaskowskiego [Koalicja Obywatelska] już w I turze wyborów. Błąd łączny całego badania IBS to 15,75 p.p. II miejsce przypadło prognozie IBS z błędem łącznym 19,23 p.p., a na podium znalazł się także sondaż Kantar Millward Brown (błąd łączny: 21,59 p.p.). Firmą badawczą, która w Warszawie była najdalsza od faktycznego wyniku wyborów podanego przez PKW, jest Dobra Opinia z łącznym błędem sięgającym 35,91 p.p.

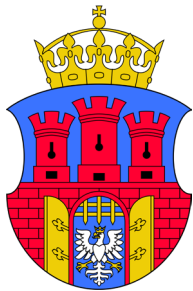
TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W WARSZAWIE

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	IBS Instytut Badań Samorządowych	sondaż	15,75 p.p.	19.10	1019	CATI	61,33%
2.	IBS Instytut Badań Samorządowych	prognoza	19,23 p.p.	19.10	1019	CATI	61,33%
3.	MillwardBrown	sondaż	21,59 p.p.	16-18.10	1028	CATI	brak danych

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W WARSZAWIE

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	IBS Instytut Badań Samorządowych	IBS Instytut Badań Samorządowych PROGNOZA	MillwardBrown	INDICATOR CENTRUM BADAŃ MARKETINGOWYCH	estymator badania rynku i opinii	DOBRA OPINIA
RAFAŁ TRZASKOWSKI	56,67%	52,15%	50,19%	48,27%	42,90%	40,50%	39,60%
PATRYK JAKI	28,53%	35,01%	36,25%	34,48%	37,70%	33,50%	33,40%
JAN ŚPIEWAK	2,99%	2,49%	2,83%	3,45%	4,10%	3,00%	4,60%
MAREK JAKUBIAK	2,99%	2,37%	2,27%	2,30%	3,20%	3,00%	3,20%
JUSTYNA GLUSMAN	2,32%	1,60%	1,24%	3,45%	1,20%	1,00%	2,20%
ANDRZEJ ROZENEK	1,50%	2,86%	3,06%	3,45%	2,80%	5,00%	5,00%
JANUSZ KORWIN-MIKKE	1,29%	0,52%	0,78%	1,15%	2,00%	2,00%	2,60%
JACEK WOJCIECHOWICZ	1,01%	0,97%	0,93%	1,15%	2,50%	3,00%	3,20%
PIOTR IKONOWICZ	0,82%	0,65%	0,85%	1,15%	1,20%	2,00%	0,40%
SŁAWOMIR ANTONIK	0,72%	0,54%	0,44%	0,00%	0,40%	2,00%	0,60%
PAWEŁ TANAJNO	0,42%	0,22%	0,18%	0,00%	0,40%	0,00%	0,20%
JAKUB STEFANIAK	0,31%	0,22%	0,44%	1,15%	0,80%	1,00%	2,00%
JAN POTOCKI	0,24%	0,18%	0,18%	0,00%	0,40%	0,00%	1,80%
KRYSTYNA KRZEKOTOWSKA	0,18%	0,22%	0,36%	0,00%	0,40%	1,00%	1,20%
BŁĄD ŁĄCZNY		15,75 p.p.	19,23 p.p.	21,59 p.p.	30,47 p.p.	33,99 p.p.	35,91 p.p.

KRAKÓW

W Krakowie przed I turą wyborów samorządowych przeprowadzono 7 sondaży oraz 1 prognozę. Najbardziej trafny okazał się sondaż zrealizowany 13 października przez firmę IBRIS. Łączny błąd tego badania wyniósł 4,05 p.p. II miejsce zajął sondaż Kantar Millward Brown (błąd łączny: 6,49 p.p.). Na podium znalazł się również sondaż przeprowadzony przez CBM Indicator (błąd łączny: 8,31 p.p.). Spośród wszystkich sondażowni najdalszy od oficjalnych wyników podanych przez Państwową Komisję Wyborczą jest Ośrodek Badawczy Dobra Opinia. Błąd łączny w sondażu tej firmy w Krakowie wyniósł 18,09 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W KRAKOWIE

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	ibris	sondaż	4,05 p.p.	13.10	1100	CATI	62,60%
2.	MillwardBrown	sondaż	6,49 p.p.	6-12.10	1003	CATI	84,00%
3.	INDICATOR CENTRUM BADAŃ MARKETINGOWYCH	sondaż	8,31 p.p.	brak danych	brak danych	CATI	brak danych

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W KRAKOWIE

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	ibris	MillwardBrown	INDICATOR	estymator	ibs	ibs	DOBRA OPINIA
JACEK MAJCHROWSKI	45,84%	44,60%	45,97%	41,97%	41,50%	51,19%	50,84%	36,80%
MAŁGORZATA WASSERMANN	31,88%	32,73%	29,89%	34,98%	34,00%	30,73%	26,58%	32,80%
ŁUKASZ GIBAŁA	17,14%	17,22%	18,39%	17,49%	16,50%	14,44%	18,27%	20,20%
KONRAD BERKOWICZ	2,50%	2,46%	3,45%	2,22%	3,50%	1,08%	0,99%	5,80%
DARIA GOSEK-POPIOŁEK	1,38%	0,64%	2,30%	1,52%	2,00%	0,66%	1,33%	1,40%
JOLANTA GAJĘCKA	1,25%	2,35%	0,00%	1,82%	2,50%	1,90%	1,99%	3,00%
BŁĄD ŁĄCZNY		4,05 p.p.	6,49 p.p.	8,31 p.p.	9,97 p.p.	11,99 p.p.	13,73 p.p.	18,09 p.p.

ŁÓDŹ

Najtrafniejszy sondaż wyborczy w Łodzi przeprowadził Instytut Badań Samorządowych (IBS). Łączny błąd badania przeprowadzonego na próbie 500 osób w dniach 15-16 października to 13,40 p.p. Na II miejscu znalazła się prognoza IBS, gdzie błąd łączny był nieznacznie większy i wyniósł 13,94 p.p. Trzecia pozycja w rankingu najlepszych badań wyborczych w Łodzi przypadła sondażowi przeprowadzonemu przez Kantar Millward Brown na próbie 1000 osób (błąd łączny: 16,46 p.p.). Najgorzej w tym mieście wypadł sondaż Ośrodka Badawczego Dobra Opinia. Błąd łączny tego badania to 25,58 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W ŁODZI

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	13,40 p.p.	15-16.10	506	CATI	63,83%
2.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	13,94 p.p.	15-16.10	506	CATI	63,83%
3.	MillwardBrown	sondaż	16,46 p.p.	13-15.10	1002	CATI	87,00%

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W ŁODZI

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH PROGNOZA	MillwardBrown	DOBRA OPINIA
HANNA ZDANOWSKA	70,22%	75,90%	75,88%	75,61%	57,76%
WALDEMAR BUDA	23,65%	18,65%	18,71%	17,07%	26,13%
RAFAŁ GÓRSKI	1,96%	2,57%	2,46%	1,22%	7,51%
AGNIESZKA WOJCIECHOWSKA-VAN HEUKELOM	1,32%	0,96%	0,63%	1,22%	2,00%
URSZULA NIZIOŁEK-JANIAK	1,11%	0,00%	0,00%	3,66%	3,40%
KRZYSZTOF LIPCZYK	0,93%	0,96%	1,23%	1,22%	0,60%
PIOTR MISZTAŁ	0,47%	0,64%	0,77%	0,00%	1,60%
ZBIGNIEW MAURER	0,23%	0,00%	0,00%	0,00%	0,60%
JANUSZ RUTKOWSKI	0,11%	0,32%	0,32%	0,00%	0,40%
BŁĄD ŁĄCZNY		13,40 p.p.	13,94 p.p.	16,46 p.p.	25,58 p.p.

WROCLAW

Przed wyborami samorządowymi we Wrocławiu przeprowadzonych zostało 8 sondaży oraz 1 prognoza. Najtrafniejsze badanie zrealizowała firma Kantar Millward Brown (błąd łączny: 7,25 p.p.). II miejsce zajął sondaż Instytutu Badań Samorządowych (IBS) przeprowadzony w dniach 10-11 października (błąd łączny: 13,39 p.p.). III miejsce to prognoza IBS z błędem łącznym na poziomie 15,09 p.p. Spośród wszystkich sondażowni tylko IBS wskazało, że wybory we Wrocławiu mogą zakończyć się w I turze zwycięstwem Jacka Sutryka (wynik sondażu IBS 55,23%, wynik PKW 50,20%). Największy błąd łączny - 32,27 p.p. wykazał sondaż przeprowadzony przez firmę Populi.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA WE WROCLAWIU

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	MillwardBrown	sondaż	7,25 p.p.	6-13.10	1007	CATI	brak danych
2.	IBS INSTITUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	13,39 p.p.	10-11.10	510	CATI	54,71%
3.	IBS INSTITUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	15,09 p.p.	10-11.10	510	CATI	54,71%

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH WE WROCLAWIU

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	MillwardBrown	ibs INSTITUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	ibs INSTITUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH PROGNOZA	INDICATOR CENTRUM BADAŃ I ANKIETOWANIA	ipc INSTITUT BADAŃ	IRB	mandis Instytut Opinii i Raportów	DOBRA OPINIA	POPULI
JACEK SUTRYK	50,20%	49,35%	55,23%	56,61%	40,60%	43,71%	40,61%	42,57%	41,60%	39,36%
MIROŚLAWA STACHOWIAK-RÓŻECKA	27,50%	28,57%	24,43%	24,23%	28,83%	24,53%	24,30%	29,22%	23,60%	22,71%
KATARZYNA OBARA-KOWALSKA	7,38%	6,49%	6,33%	6,59%	9,61%	10,90%	7,51%	13,33%	10,70%	17,53%
JERZY MICHALAK	6,93%	7,79%	4,52%	4,19%	5,83%	11,97%	13,03%	2,56%	8,80%	8,16%
ZBIGNIEW JARZĄBEK	2,42%	2,60%	2,26%	1,90%	4,09%	3,91%	3,05%	2,33%	3,80%	3,42%
MARTA LEMPART	2,34%	2,60%	2,71%	2,91%	4,40%	2,49%	4,58%	5,44%	4,70%	4,08%
MAŁGORZATA TRACZ	1,35%	2,60%	1,81%	1,28%	2,97%	2,49%	3,05%	2,33%	5,80%	2,65%
JAROSŁAW BOGUSŁAWSKI	0,91%	0,00%	0,90%	1,16%	1,12%	0,00%	1,29%	2,22%	0,50%	1,21%
ARTUR ZBOROWSKI	0,62%	0,00%	1,36%	0,93%	1,43%	0,00%	1,29%	0,00%	0,00%	0,11%
MIECZYŚLAW MAJ	0,36%	0,00%	0,45%	0,20%	1,12%	0,00%	1,29%	0,00%	0,50%	0,77%
BŁĄD ŁĄCZNY		7,25 p.p.	13,39 p.p.	15,09 p.p.	21,39 p.p.	22,69 p.p.	25,57 p.p.	26,13 p.p.	27,05 p.p.	32,27 p.p.

KIELCE

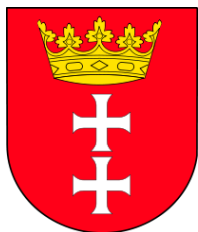
W Kielcach spośród 4 sondażowni, które przeprowadziły badania przed I turą wyborów samorządowych, najlepszy okazał się Instytut Badań Samorządowych (IBS). Błąd łączny w sondażu IBS przeprowadzonym 16 października na próbie 504 osób wyniósł 10,95 p.p. II miejsce zajął Ośrodek Badawczy Dobra Opinia [błąd łączny sondażu: 11,05 p.p.]. III pozycja to prognoza IBS [błąd łączny: 12,31 p.p.]. Największy błąd łączny pojawił się w sondażu zrealizowanym w Kielcach przez 2 Tygodnik Kielecki: 29,01 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W KIELCACH

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	10,95 p.p.	16.10	504	CATI	54,96%
2.	DOBRA OPINIA	sondaż	11,05 p.p.	15-17.10	1000	F2F	brak danych
3.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	12,31 p.p.	16.10	504	CATI	54,96%

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W KIELCACH

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	DOBRA OPINIA	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH PROGNOZA	RADIO eM	2 Tygodnik Kielecki
BOGDAN WENTA	37,62%	33,20%	34,70%	33,77%	27,54%	29,27%
WOJCIECH LUBAWSKI	29,20%	30,77%	34,10%	29,83%	35,27%	24,19%
PIOTR LIROY-MARZEC	16,02%	15,79%	14,60%	15,77%	13,53%	19,59%
ARTUR GIERADA	7,43%	11,34%	8,00%	12,38%	12,56%	11,52%
KRZYSZTOF ADAMCZYK	4,46%	4,45%	4,20%	5,04%	5,31%	7,83%
MARCIN CHŁODNICKI	4,12%	3,64%	3,20%	2,77%	5,79%	7,60%
ARKADIUSZ JELONEK	1,14%	0,81%	1,20%	0,44%	0,00%	0,00%
BŁĄD ŁĄCZNY		10,95 p.p.	11,05 p.p.	12,31 p.p.	27,43 p.p.	29,01 p.p.

GDAŃSK

W Gdańsku przed I turą wyborów samorządowych przeprowadzono 5 sondaży i 1 prognozę. Najbardziej trafny okazał się sondaż przeprowadzony przez Kantar Millward Brown (błąd łączny: 8,40 p.p.). II miejsce przypadło firmie IBRiS. W przypadku tego sondażu wyniki różniły się od oficjalnych o 15,10 p.p. Na podium znalazł się również sondaż Instytutu Badań Samorządowych (IBS), z błędem łącznym na poziomie 17,92 p.p.). Najstabilniej wypadło badanie przeprowadzone przez Ośrodek Badawczy Dobra Opinia. W sondażu tej firmy błąd łączny wyniósł 30,60 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W GDAŃSKU

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	MillwardBrown	sondaż	8,40 p.p.	6-12.10	1005	CATI	brak danych
2.	ibris	sondaż	15,10 p.p.	18-21.09	1000	CATI	brak danych
3.	ibs INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	17,92 p.p.	18.10	502	CATI	63,35%

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W GDAŃSKU

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	MillwardBrown	ibris	ibs INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	ibs INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH PROGNOZA	INDICATOR CENTRUM BADAŃ MARKETINGOWYCH	DOBRA OPINIA
PAWEŁ ADAMOWICZ	36,97%	36,58%	31,62%	42,57%	42,09%	31,14%	27,86%
KACPER PŁAŻYŃSKI	29,68%	28,05%	31,17%	22,97%	22,82%	26,41%	23,48%
JAROSŁAW WAŁĘSA	27,77%	31,71%	31,28%	31,08%	32,38%	25,20%	31,57%
JACEK HOŁUBOWSKI	1,98%	1,22%	0,88%	0,68%	0,67%	3,63%	3,80%
ELŻBIETA JACHLEWSKA	1,97%	1,22%	1,54%	1,35%	1,50%	9,58%	8,89%
ANDRZEJ CEYNOWA	0,97%	1,22%	3,51%	1,01%	0,34%	2,02%	3,20%
DOROTA MAKSYMOWICZ-CZAPKOWSKA	0,68%	0,00%	0,00%	0,34%	0,33%	2,02%	1,20%
BŁĄD ŁĄCZNY		8,40 p.p.	15,10 p.p.	17,92 p.p.	19,25 p.p.	23,32 p.p.	30,60 p.p.

POZNAŃ

W Poznaniu przed wyborami przeprowadzono 3 sondaże wyborcze oraz 1 prognozę. Wyniki najbardziej zbliżone do oficjalnych wskazań sondaż Kantar Millward Brown. Błąd łączny w badaniu tej firmy wyniósł 10,82 p.p. Drugą i trzecią pozycję zajęł Instytut Badań Samorządowych (IBS). Błąd łączny w prognozie IBS to 12,86 p.p., natomiast w sondażu to 17,24 p.p.

Najdalszy od faktycznego wyniku wyborów w Poznaniu okazał się sondaż Ośrodka Badawczego Dobra Opinia. Błąd łączny tego badania to 22,98 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W POZNANIU

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	MillwardBrown	sondaż	10,82 p.p.	6-12.10	1003	CATI	brak danych
2.	ibs INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	12,86 p.p.	12.10	509	CATI	56,97%
3.	ibs INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	17,24 p.p.	12.10	509	CATI	56,97%

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W POZNANIU

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	MillwardBrown	ibs INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH PROGNOZA	ibs INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	DOBRA OPINIA
JACEK JAŚKOWIAK	55,99%	57,84%	58,63%	62,97%	44,80%
TADEUSZ ZYSK	21,31%	22,89%	23,14%	19,75%	23,40%
TOMASZ LEWANDOWSKI	7,66%	9,64%	3,13%	2,88%	13,20%
JAROSŁAW PUCEK	7,45%	6,02%	8,24%	7,82%	11,20%
DOROTA BONK-HAMMERMEISTER	3,51%	2,41%	1,61%	1,23%	3,40%
PRZEMYSŁAW HINC	2,29%	1,20%	2,96%	3,29%	2,40%
WOJCIECH BRATKOWSKI	1,79%	0,00%	2,29%	2,06%	1,60%
BŁĄD ŁĄCZNY		10,82 p.p.	12,86 p.p.	17,24 p.p.	22,98 p.p.

SZCZECIN

W Szczecinie przed I turą wyborów badania preferencji wyborczych mieszkańców przeprowadziły 4 firmy badawcze. Najmniejszy błąd łączny wystąpił w sondażu przeprowadzonym przez Instytut Badań Samorządowych (IBS) 17 października. Różnica między oficjalnymi wynikami podanymi przez Państwową Komisję Wyborczą a sondażem IBS to 6,92 p.p. W przypadku Piotra Krzystka wynik podany w sondażu IBS idealnie pokrył się z oficjalnym rezultatem osiągniętym przez tego kandydata [47,25%]. Na II miejscu znalazła się prognoza IBS (błąd łączny: 8,34 p.p.), a na III sondaż CBM Indicator (błąd łączny: 10,50 p.p.). Najmniej trafny w Szczecinie okazał się sondaż przeprowadzony przez WSH TWP, gdzie błąd łączny wyniósł 43,46 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W SZCZECINIE

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	 IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	6,92 p.p.	17.10	512	CATI	60,74%
2.	 IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	8,34 p.p.	17.10	512	CATI	60,74%
3.	 INDICATOR CENTRUM BADAŃ MARKETINGOWYCH	sondaż	10,50 p.p.	16-18.10	brak danych	CATI	brak danych

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W SZCZECINIE

KANDYDAT						
PIOTR KRZYSTEK	47,25%	47,25%	47,04%	42,24%	41,00%	31,82%
BARTŁOMIEJ SOCHAŃSKI	21,99%	23,08%	23,03%	25,00%	22,60%	18,18%
SŁAWOMIR NITRAS	21,81%	24,18%	24,94%	22,28%	22,90%	19,32%
DAWID KRZYTEK	3,77%	2,93%	2,14%	3,53%	3,00%	9,09%
PIOTR CZYPICKI	3,11%	1,83%	2,07%	3,12%	6,60%	7,95%
JAKUB KOZIEŁ	2,07%	0,73%	0,78%	3,83%	3,90%	13,64%
BŁĄD ŁĄCZNY		6,92 p.p.	8,34 p.p.	10,50 p.p.	14,04 p.p.	43,46 p.p.

CZĘSTOCHOWA

W rankingu badań przeprowadzonych przed wyborami samorządowymi w Częstochowie najtrafniejszy okazał się sondaż Otawa Group (błąd łączny: 14,38 p.p.). Na II miejscu znalazła się prognoza Instytutu Badań Samorządowych (IBS) z błędem łącznym na poziomie 21,52 p.p. III miejsce zajął sondaż IBS (błąd łączny: 21,76 p.p.). Poza podium znalazł się sondaż przeprowadzony przez Ośrodek Badawczy Dobra Opinia, gdzie błąd łączny wyniósł 43,00 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W CZĘSTOCHOWIE

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.		sondaż	14,38 p.p.	5-9.10	350	CATI	83,50%
2.		prognoza	21,52 p.p.	504	504	CATI	62,90%
3.		sondaż	21,76 p.p.	504	504	CATI	62,90%

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W CZĘSTOCHOWIE

KANDYDAT					
KRZYSZTOF MATYJASZCZYK	59,76%	64,97%	70,52%	70,64%	43,80%
ARTUR WARZOCHA	25,54%	21,41%	19,36%	19,03%	20,00%
MARCIN MARANDA	6,17%	8,15%	5,72%	6,13%	20,30%
TOMASZ JASKÓŁA	5,27%	3,04%	3,22%	3,23%	6,00%
JACEK KRAWCZYK	2,83%	2,07%	0,87%	0,65%	9,00%
MARTIN SACZEK	0,43%	0,36%	0,31%	0,32%	0,90%
BŁĄD ŁĄCZNY		14,38 p.p.	21,52 p.p.	21,76 p.p.	43,00 p.p.

KATOWICE

Przed I turą wyborów samorządowych w Katowicach przeprowadzono 4 sondaże i 1 prognozę. Najtrafniejsze wyniki wskazała prognoza Instytutu Badań Samorządowych (IBS), gdzie łączny błąd wyniósł 12,47 p.p. II miejsce przypadło sondażowi IBS z błędem łącznym 17,21 p.p., a na III pozycji znalazło się badanie zrealizowane przez Otawa Group z błędem łącznym na poziomie 18,49 p.p. Najdalszy od faktycznego wyniku wyborów w Katowicach był sondaż dla portalu Silesion, gdzie błąd łączny badania wyniósł 37,79 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W KATOWICACH

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	12,47 p.p.	10.10	506	CATI	57,51%
2.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	17,21 p.p.	10.10	506	CATI	57,51%
3.	OTAWA GRUPA DORADCTWA	sondaż	18,49 p.p.	29.09-11.10	350	CATI	79,60%

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W KATOWICACH

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH PROGNOZA	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	OTAWA GRUPA DORADCTWA	DOBRA OPINIA	SILESION
MARCIN KRUPA	55,41%	60,52%	61,67%	63,04%	46,90%	40,42%
JAROSŁAW MAKOWSKI	24,11%	24,09%	21,15%	22,78%	25,60%	27,59%
JAROSŁAW GWIZDAK	10,63%	6,70%	6,17%	3,55%	6,40%	6,72%
ILONA KANCLERZ	6,03%	7,15%	8,37%	7,09%	14,10%	19,78%
ADAM SŁOMKA	1,79%	0,46%	1,32%	1,77%	2,60%	1,83%
JAKUB KALUS	1,50%	0,72%	0,88%	0,68%	1,30%	1,83%
MIROŚLAW KORBASIEWICZ	0,54%	0,36%	0,44%	1,09%	3,10%	1,83%
BŁĄD ŁĄCZNY		12,47 p.p.	17,21 p.p.	18,49 p.p.	25,87 p.p.	37,79 p.p.

BIAŁYSTOK

W zestawieniu badań przeprowadzonych przed wyborami w Białymstoku najlepsza okazała się prognoza Instytutu Badań Samorządowych (IBS), sporządzona 8 października [błąd łączny: 23,05 p.p.]. Na II miejscu znalazł się sondaż IBS [błąd łączny: 24,45 p.p.], a na III sondaż Ośrodka badawczego Dobra Opinia [błąd łączny: 25,07 p.p.]. Spośród wszystkich przedwyborczych badań w Białymstoku najgorzej wypadł sondaż Instytutu Badawczego IPC [błąd łączny: 29,05 p.p.].

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W BIAŁYMSTOKU

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	23,05 p.p.	8.10	500	CATI	51,20%
2.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	24,45 p.p.	8.10	500	CATI	51,20%
3.	DOBRA OPINIA	sondaż	25,07 p.p.	10-13.10	309	F2F	brak danych

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W BIAŁYMSTOKU

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH PROGNOZA	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	DOBRA OPINIA	IPC INSTYTUT BADAWCZY
TADEUSZ TRUSKOLASKI	56,21%	65,58%	65,45%	50,35%	52,52%
JACEK ŻALEK	30,21%	20,14%	19,55%	23,53%	19,37%
TADEUSZ ARŁUKOWICZ	7,93%	9,60%	10,91%	14,51%	18,57%
KATARZYNA SZTOP-RUTKOWSKA	4,20%	4,68%	4,09%	10,01%	6,64%
STANISŁAW BARTNIK	1,46%	0,00%	0,00%	1,60%	2,90%
BŁĄD ŁĄCZNY		23,05 p.p.	24,45 p.p.	25,07 p.p.	29,05 p.p.

OLSZTYN

W Olsztynie najtrafniejszy sondaż wyborczy przeprowadził Instytut Badań Samorządowych [IBS]. Wyniki badania przeprowadzonego między 9 a 10 października różnią się od oficjalnych wyników, jakie osiągnęli kandydaci w tym mieście o 18,19 p.p. II miejsce z błędem łącznym 19,85 p.p. przypadło prognozie IBS. III pozycja w zestawieniu najlepszych przedwyborczych badań w Olsztynie to sondaż firmy Estymator, gdzie błąd łączny wyniósł 26,77 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W OLSZTYNIE

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	 IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	18,19 p.p.	8-9.10	504	CATI	62,70%
2.	 IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	19,85 p.p.	8-9.10	504	CATI	62,70%
3.	 estymator badanie rynku i opinii	sondaż	26,77 p.p.	11-13.10	1001	CATI	brak danych

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W OLSZTYNIE

KANDYDAT				
PIOTR GRZYMOWICZ	33,78%	40,47%	41,71%	35,00%
CZESŁAW MAŁKOWSKI	30,66%	24,21%	25,16%	19,00%
MICHAŁ WYPIJ	19,00%	17,46%	16,36%	22,50%
MONIKA FALEJ	6,23%	7,94%	7,56%	4,50%
BEATA BUBLEWICZ	5,33%	5,16%	5,22%	8,00%
KRZYSZTOF KACPRZYCKI	2,09%	2,78%	2,75%	6,00%
ANDRZEJ MACIEJEWSKI	1,58%	1,19%	0,79%	2,00%
TOMASZ PITURA	1,34%	0,79%	0,45%	3,00%
BŁĄD ŁĄCZNY		18,19 p.p.	19,85 p.p.	26,77 p.p.

NOWY SĄCZ

W Nowym Sączu przed I turą wyborów samorządowych przeprowadzono 4 sondaże oraz jedną prognozę wyborczą. Najtrafniej wyniki przewidział Instytut Badań Samorządowych (IBS). Łączny błąd sondażu IBS przeprowadzonego w dniach 11-12 października to 12,78 p.p. II miejsce przypadło prognozie IBS z błędem łącznym na poziomie 13,92 p.p. III miejsce zajął sondaż Sąddeckiej Agory (błąd łączny: 16,26 p.p.). Firmą badawczą, której badanie w Nowym Sączu w największym stopniu odbiega od rzeczywistych wyników wyborów, jest Ośrodek Badawczy Dobra Opinia. Błąd łączny w tym sondażu wyniósł 30,16 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W NOWYM SĄCZU

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	12,78 p.p.	11-12.10	500	CATI	59,80%
2.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	13,92 p.p.	11-12.10	500	CATI	59,80%
3.	SĄDECKA AGORA	sondaż	16,26 p.p.	13-15.10	1263	F2F	52,65%

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W NOWYM SĄCZU

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH PROGNOZA	SĄDECKA AGORA	ibris Instytut Badań i Opinii i Sondażowych	DOBRA OPINIA
IWONA MULARCZYK	28,35%	30,11%	31,35%	30,15%	31,25%	20,33%
LUDOMIR HANDZEL	25,78%	29,37%	28,43%	21,43%	25,00%	28,43%
KRZYSZTOF GŁUC	20,64%	17,47%	17,87%	17,68%	12,15%	14,21%
LESZEK ZEGZDA	15,95%	14,87%	13,57%	15,13%	24,53%	21,82%
MAŁGORZATA BELSKA	5,34%	4,46%	4,04%	5,81%	3,18%	4,90%
JERZY GWIŹDŹ	2,75%	1,49%	2,24%	6,89%	2,24%	9,31%
RAFAŁ SKĄPSKI	1,19%	2,23%	2,50%	2,91%	1,65%	1,00%
BŁĄD ŁĄCZNY		12,78 p.p.	13,92 p.p.	16,26 p.p.	23,88 p.p.	30,16 p.p.

LUBLIN

W Lublinie pierwsze miejsce w rankingu najlepszych badań przeprowadzonych przed wyborami zajął Instytut Badań Samorządowych (IBS). Błąd łączny prognozy IBS sporządzonej 5 października to 9,65 p.p. Następny w kolejności znalazł się sondaż IBS z błędem łącznym na poziomie 12,25 p.p. III miejsce zajął Ośrodek Badawczy Dobra Opinia. Błąd łączny w sondażu przeprowadzonym przez tę firmę wyniósł 21,59 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W LUBLINIE

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	9,65 p.p.	5.10	504	CATI	58,27%
2.	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	12,25 p.p.	5.10	504	CATI	58,27%
3.	DOBRA OPINIA	sondaż	21,59 p.p.	11-15.10	500	F2F	brak danych

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W LUBLINIE

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH PROGNOZA	IBS INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	DOBRA OPINIA
KRZYSZTOF ŻUK	62,32%	67,15%	68,22%	59,30%
SYLWESTER TUŁAJEW	31,48%	29,68%	27,90%	24,20%
JAKUB KULESZA	2,99%	0,89%	1,16%	8,00%
MAGDALENA DŁUGOSZ	1,49%	0,71%	0,78%	1,00%
MARIAN KOWALSKI	1,34%	1,21%	1,55%	6,50%
JOANNA KUNC	0,37%	0,36%	0,39%	1,00%
BŁĄD ŁĄCZNY		9,65 p.p.	12,25 p.p.	21,59 p.p.

SŁUPSK

W zestawieniu najlepszych badań przeprowadzonych przed wyborami samorządowymi w Słupsku najtrafniejsza okazała się prognoza Instytutu Badań Samorządowych (IBS). Błąd łączny całego badania to 7,63 p.p. II miejsce zajął sondaż IBS (błąd łączny: 7,97 p.p.), a na III miejscu znalazł się sondaż Dobrej Opinii z błędem łącznym badania na poziomie 15,87 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W SŁUPSKU

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	IBS INSTITUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	prognoza	7,63 p.p.	9-10.10	500	CATI	59,80%
2.	IBS INSTITUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	sondaż	7,97 p.p.	9-10.10	500	CATI	59,80%
3.	DOBRA OPINIA	sondaż	15,87 p.p.	12-14.10	330	F2F	brak danych

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W SŁUPSKU

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	IBS INSTITUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH PROGNOZA	IBS INSTITUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	DOBRA OPINIA
KRYSTYNA DANILECKA-WOJEWÓDZKA	53,19%	53,24%	53,75%	50,30%
ANNA MROWIŃSKA	22,55%	20,63%	20,55%	17,50%
BEATA CHRZANOWSKA	17,53%	21,29%	20,95%	21,50%
MIROSŁAW BETKOWSKI	4,74%	4,04%	3,95%	7,70%
RAFAŁ KOBUS	2,00%	0,80%	0,80%	3,00%
BŁĄD ŁĄCZNY		7,63 p.p.	7,97 p.p.	15,87 p.p.

BIELSKO-BIAŁA

W rankingu badań przeprowadzonych przed I turą wyborów samorządowych w Bielsko-Białej najtrafniejszy okazał się Sondaż Otawa Group (błąd łączny: 20,42 p.p.). II miejsce zajął sondaż Ośrodka Badawczego Dobra Opinia (błąd łączny: 29,04 p.p.). Najdalej od oficjalnych wyników podanych przez Państwową Komisję Wyborczą był sondaż dla portalu Silesion. Błąd łączny tego sondażu to aż 53,66 p.p.

TOP 3 NAJLEPSZE BADANIA W BIELSKU-BIAŁEJ

miejsce	sondażownia	typ badania	błąd łączny	data	wielkość próby	metoda	frekwencja
1.	OTAWA GRUPA DORADZCZA	sondaż	20,42 p.p.	29.09-3.10	350	CATI	79,00%
2.	DOBRA OPINIA	sondaż	29,04 p.p.	12-14.10	200	F2F	brak danych
3.	SILESION	sondaż	53,66 p.p.	13-15.09	383	F2F	brak danych

WYNIKI SONDAŻY WYBORCZYCH W BIELSKU-BIAŁEJ

KANDYDAT	Państwowa Komisja Wyborcza	OTAWA GRUPA DORADZCZA	DOBRA OPINIA	SILESION
JAROSŁAW KLIMASZEWSKI	39,87%	33,98%	29,78%	31,78%
PRZEMYSŁAW DRABEK	32,70%	33,72%	28,27%	20,73%
JANUSZ OKRZESIK	22,98%	18,66%	27,27%	18,72%
JERZY JACHNIK	2,51%	7,85%	7,09%	0,00%
RYSZARD WRONA	1,02%	2,70%	6,09%	9,30%
MONIKA SOCHA	0,92%	3,09%	1,50%	19,47%
BŁĄD ŁĄCZNY		20,42 p.p.	29,04 p.p.	53,66 p.p.

Sondaże z pozostałych miast opublikowanych na sprawdzamysondaze.pl

MIJESCE	SONDAŻOWNIA	MIASTO	TYP BADANIA	BŁĄD ŁĄCZNY (p.p.)	DATA	WIELKOŚĆ PRÓBY	METODA	FREKWENCJA (w %)
1.		Zielona Góra	Sondaż	12,14	28.09.2018	1000	CATI	46,70
2.		Gorzów Wielkopolski	Sondaż	14,62	15-16.10.2018	200	F2F	brak danych
3.		Sosnowiec	Sondaż	16,25	29.09-06.10.2018	350	CATI	82,50
4.		Rzeszów	Sondaż	16,65	12-15.10.2018	300	F2F	brak danych
5.		Tarnów	Sondaż	18,50	15-16.10.2018	brak danych	CATI	58,50
6.		Tarnów	Sondaż	20,54	12.10.2018	300	F2F	brak danych
7.		Zielona Góra	Sondaż	21,04	15-16.10.2018	200	F2F	brak danych
8.		Gdynia	Sondaż	21,06	10.2018	1000	CATI	brak danych
9.		Toruń	Sondaż	22,84	15-17.2018	200	F2F	brak danych
10.		Włocławek	Sondaż	25,10	14.10.2018	1000	CATI	brak danych
11.		Gdynia	Sondaż	35,70	15-18.2018	500	F2F	brak danych
12.		Włocławek	Sondaż	37,28	12-16.10.2018	200	F2F	brak danych
13.		Opole	Sondaż	39,56	brak danych	1000	CATI	brak danych
14.		Toruń	Sondaż	40,90	28.09-08.10.2018	800	brak danych	brak danych
15.		Gorzów Wielkopolski	Sondaż	43,26	07.10.2018	1000	CATI	50,40
16.		Bydgoszcz	Sondaż	46,28	15-17.10.2018	300	F2F	brak danych
17.		Sosnowiec	Sondaż	52,23	12-14.10.2018	200	F2F	brak danych
18.		Opole	Sondaż	56,90	15-16.10.2018	990	F2F	brak danych

W 10 miastach uwzględnionych na stronie sprawdzamysondaze.pl przed wyborami samorządowymi zrealizowano tylko jeden lub dwa sondaże. W tej grupie najbardziej dokładne okazało się badanie IBRIS przeprowadzone w Zielonej Górze, którego błąd łączny wyniósł 12,14 p.p. Drugie miejsce w zestawieniu zajęło badanie Dobrej Opinii w Gorzowie Wielkopolskim z błędem łącznym 14,62 p.p., a na podium znalazł się także sondaż przeprowadzony przez Otawa Group w Sosnowcu z błędem łącznym 16,25 p.p. W omawianej grupie miast trzy najmniej dokładne badania przeprowadzone zostały przez Dobrą Opinię kolejno w Opolu, Sosnowcu i Bydgoszczy, a ich błąd wyniósł odpowiednio: 56,90 p.p., 52,23 p.p. oraz 46,28 p.p.

1. Średnia błędu firm badawczych w wyborach samorządowych

Na portalu sprawdzamysondaze.pl znalazło się 95 badań przeprowadzonych przez 17 podmiotów, w tym 12 firm badawczych. Najwięcej badań, bo 25 przeprowadziła Dobra Opinia, 15 badań przeprowadził Instytut Badań Samorządowych (IBS) a 10 Instytut Badań Rynkowych i Społecznych (IBRiS). Pozostałe firmy badawcze uwzględnione na stronie to: Kantar Millward Brown (6 badań), CBM Indicator (5 badań), Otawa Group (4 badania).

Najlepsze badania, które posiadały najmniejszy błąd łączny, przeprowadził Kantar Millward Brown (średnia sumy błędów łącznego 6 badań wyniosła 11,84 p.p.). Na drugim miejscu znalazł się Instytut Badań Samorządowych z błędem 14,93 p.p., a trzecia pozycja przypadła Otawa Group, której średni błąd wszystkich badań wynosił 17,39 p.p.

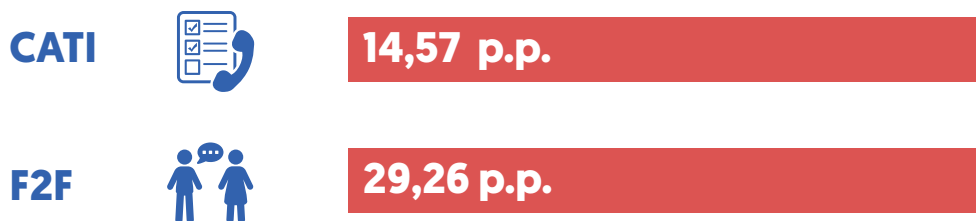
Największy średni błąd łączny posiadały badania firmy badawczej Dobra Opinia, realizowane dla Polska Press, które zostały przeprowadzone metodą wywiadów bezpośrednich. Firmy badawcze których średni łączny błąd przekroczył 20 p.p. to IBRIS i Estymator.

SONDAŻOWNIA*		LICZBA BADAŃ	ŚREDNI BŁĄD ŁĄCZNY
1.	 MillwardBrown	6	11,84
2.	 INSTYTUT BADAŃ SAMORZĄDOWYCH	15	14,93
3.	 GRUPA DORADZCZA	4	17,39 p.p.
4.	 CENTRUM BADAŃ MARKETNGOWYCH	5	18,80 p.p.
5.	 instytut badań rynkowych i społecznych	10	23,15 p.p.
6.	 badania rynku i opinii	3	23,58 p.p.
7.		25	28,00 p.p.

*W zestawieniu zostały uwzględnione firmy, które przeprowadziły minimum 3 badania w okresie przedwyborczym.

2. Metody przeprowadzonych badań

Dokładniejsze, w trakcie kampanii samorządowej okazały się sondaże realizowane metodą CATI, czyli standaryzowanych komputerowo wywiadów telefonicznych. Na 95 przeprowadzonych badań, 60 było przeprowadzonych metodą CATI. Średni błąd łączny badań przeprowadzonych telefonicznie wyniósł 14,57 p.p. Dużo bardziej niedokładne okazały się badania przeprowadzone metodą bezpośrednią, średnia błędności łącznej wyniosła 29,26 p.p. czyli ponad dwukrotnie więcej, niż w przypadku badań telefonicznych.

W zestawieniu nie zostały uwzględnione sondaże, które nie zawierały informacji o metodzie przeprowadzonych badań firm tj. Instytut Badawczy IPC, Radio Em Kielce, SOMA, WSH TWP.

3. Próba badawcza

Wpływ na trafność sondażu ma również próba badawcza. Sondaże na próbie 500 osób obarczone są z zasady większym błędem statystycznym niż na próbie 1000 osób. Na 95 przeanalizowanych sondaży, na próbie 1000 i więcej przeprowadzonych zostało 26 sondaży, na próbie 500 do 999 osób przeprowadzonych zostało 39 sondaży, a na próbie poniżej 500 osób przeprowadzono 21 sondaży. Aż 9 sondaży wyborczych nie posiadało informacji na temat wielkości próby.

Firmy badawcze, które przeprowadzały sondaże na próbie mniejszej niż 500 osób to Dobra Opinia i Mands [1 badanie].

Wielkość próby	Liczba sondaży
poniżej 500	21
500-999	39
1000 i więcej	26
brak danych o wielkości próby	9

Biorąc pod uwagę dwie grupy badań — najdokładniejsze badania, czyli takie z łącznym błędem poniżej 10 p.p. [11 badań] oraz badania najmniej dokładne, czyli takie, których błąd łączny wynosił ponad 30 p.p. [18 badań] można zauważyć pewną prawidłowość dotyczącą próby badawczej.

Wśród najdokładniejszych badań tylko 5 z nich zostało zrealizowanych na próbie mniejszej niż 1000 osób. Za każdym razem były to badania zrealizowane przez Instytut Badań Samorządowych.

W przypadku badań, które okazały się najmniej dokładne, aż 11 z nich zostało zrealizowanych na próbie mniejszej niż 1000 osób. W przypadku 5 badań na próbie równej 1000 osób lub wyższej aż dwa z nich były realizowane przez IBRiS a ich błąd sięgnął odpowiednio 39,56 p.p. [Opole] oraz 43,26 p.p. [Gorzów Wielkopolski].

sprawdzamy
sondaze

sprawdzamy sondaze

sprawdzamysondaze.pl

